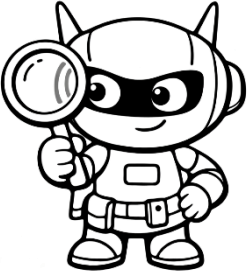

SKJERMEN VISER:	I TIMEN:
	Introduser temaet og start med å se filmen Barn på nett - YouTube
	Se på bildene og snakk sammen i klassa – og varier med å gjøre aktivitetene ved behov: Hva er gøy å gjøre på på nett? (Få fram at det ikke er viktig hva som er jente og gutt på disse bildene) Som aktivitet kan dere eventuelt lage ei oversikt over alt elevene liker å gjøre på nett nå for tiden. Lag en oversikt over hvilke apper de bruker, eller elevene kan få skrive eller tegne noe de liker å gjøre på nett og fortelle om det.
	- Hvorfor er barnet lei seg her? - Hva kan gi vonde følelser på nett?
	- Hvilke følelser har de ulike barna på bildet? - Hva tror dere de ulike ser på skjermen som gjør at de har fått disse følelsene? Forslag til aktivitet: elevene kan tegne noe som kan være skummelt på nettet, og de kan snakke om hvordan det kan kjennes å oppleve slike ting. Eller barna kan jobbe sammen i grupper for å komme på hva de ulike barna ser på på skjermen som gir de ulike følelsene de viser. Kanskje kan de tegne det ett eller flere av barna ser på skjermen?
	- Her snakker gutten med noen på nett som han ikke vet hvem er. Hvorfor er det skummelt? - Snakk om det som filmen nevner: at det er voksne på nett som prøver å lure barn til å tro at de er snille venner. Si at noen av disse etter hvert prøver å få barnet til å sende bilde av seg selv der de ikke har på klær, eller gjør ting som er flaut eller ekkelt (du må gjerne bruke ordet seksuelt). - Hvordan kan vi være helt sikre på at vi vet hvem vi snakker med på nett? (om vi kjenner dem på ekte og ser at det er dem – og hører at det er dem. Skriftlige meldinger kan være fra andre) - Det er lurt å ikke snakke med folk du ikke kjenner på nett. Hva kan du si/skrive til noen du ikke kjenner for å si at du ikke vil snakke mer med dem? (La elevene gjerne øve på setninger de kan si eller skrive for å avvise folk de ikke kjenner).
	- Denne jenta her opplevd noe på nett som gjør at hun ikke har det bra no. Hvilke følelser tror dere hun har nå? (Redd, trist, skamme seg, urolig...) - Hva kan ha skjedd som gjør at hun kjenner seg slik?

	• På bildet ser vi en gutt som henter hjelp fordi noe har skremt ham. Dette må vi gjøre også når noe er skremmende på nett! • Hva kan vi gjøre når vi opplever noe som er skummelt eller dumt på nett? (Hente nærmeste voksne er fint, men få fram at de også kan snakke om det på skolen, eller med helsesjukepleiar. Noen ganger bør den voksne også snakke med politiet om det som har skjedd, slik at de kan hjelpe.)
	Sånn kan det se ut når et barn ikke får lov å spille lenger. Hvor mange her har opplevd å bli sint på voksne fordi dere må slutte å holde på med ting på skjerm? De voksne skal passe på at barn ikke bruker for mye tid på nett. Men det er jammen ikke alltid så lett.
	• Hva skjer her da? Noen ganger er det de voksne som blir avhengige av skjermene sine. Det kan være leit for barn å oppleve. Forslag til aktivitet: La elevene snakke med hverandre og komme på aktiviteter som er kjekke å gjøre på sammen med foreldre og familie, og som er uten skjerm. Finn gode måter å samle aktivitetene på og kanskje kan det sendes til foreldrene som tips?
	• Dette er ei rar tegning - hva skal den vise mon tro? Noen opplever å bli ganske avhengige av skjermaktivitet. Det kan kjennes som det å holde på med ting på en skjerm er det eneste i livet som er gøy. De som lager spill og sånn tjener penger på at vi mennesker skal spille så lenge som mulig, og så ofte som mulig. Derfor er mye på nett laga for å at vi ikke skal greie å slutte med det.
	Møt Algo I dag skal vi bli kjent med Algo Ritmus, men de fleste kaller ham bare Algo. Algo jobber inni alle appene og spillene vi bruker på telefon, nettbrett og andre skjermer. Jobben hans er å følge med på hva folk gjør på skjermen. Når du trykker på en video, ser Algo det. Når du spiller et spill lenge, legger Algo merke til det. Når du liker noe, husker Algo det. For Algo sin jobb er å finne ut hva som kan få deg til å bruke appen så lenge som mulig! Og da trenger han verktøyene sine. • Med forstørrelsesglasset sitt ser han hva du trykker på eller ser på lenge. Og så tenker han "Hm ... dette så ut som noe denne personen liker." • Så putter han det i minnekassa for å huske hva du liker. • Med magneten finner han mer av det samme. Lignende filmer, lignende spill. • Og så sender han deg nye ting du kan se eller spille på som han tror du vil like. • Og hele tiden er målet at du skal bruke så mye tid som mulig inni appen! Hvorfor bryr han seg om det, lur du kanskje på? Det er fordi de som har gitt Algo denne jobben vil tjene penger. Masse penger! Og det får de til ved å kunne vise at kjempemange mennesker, barn, unge og voksne, bruker denne appen, og at de kan overtales til å kjøpe forskjellige ting, eller gjøre noe som andre tjener på. Derfor prøver Algo å finne ting som gjør det vanskelig å slå av eller legge vekk skjermene våre. Eller ting som gjør at du lengter etter å komme tilbake til appen med en gang du er ferdig. Har du lagt merke til at han er i dine apper? Vi kan jo ikke se ham, men har du lagt merke til at det alltid kommer opp mer og mer som du har lyst til å se og gjøre når du får være på nett?

	• Snakk med elevene om erfaringer med at det er vanskelig å legge bort spill og andre apper på nett fordi det hele tiden dukker opp mer som virker gøy og spennende. • Hjelpespørsmål kan være • Hva tror dere Algo viser til en som liker fotball? • Hva tror dere Algo viser til en som liker katter eller dyr? • Hva tror dere Algo viser til en som liker gaming? Nå kan elevene få utdelt hvert sitt ark fargeleggingsark med Algo og verktøyene hans. Først kan de fargelegge den. Etterpå kan de prøve å finne ut: Hva oppdager Algo når han ser på deg bruke favorittappen din? • Hva kan han legge i minneboksen som eksempel på ting du liker? • Hva tror du han leter etter med magneten for å finne mer av til deg? • Hva kan han sende til deg med raketten slik at du skal ha lyst til å bli der litt til?
	En viktig ting vi bør vite om Algo, er at han ikke bare sender oss ting vi liker. Han kan også sende ting som er skummelt, ekkelt eller rart på en dum måte – hvis han tror det kan få oss til å se lenge på det. Så når en ser på filmer i en app og det plutselig kommer noe skummelt, ekkelt eller dumt, kan det være lurt å sveipe det bort med en gang. Få det vekk! For hvis du ser lenge på det, kan Algo tro at du vil se mer av slike ting. Da bruker han verktøyene sine til å finne flere slike videoer også. For jobben hans er å finne ting som gjør at vi blir værende lenge i appen og kommer tilbake igjen slik at noen tjener penger på oss.
	Hvor ble det av barna? spør Algo. Han må skjerme seg litt for det sterke lyset der utenfor skjermene. Hvor forsvant de? Han har jo jobbet på for å holde dem i appene, og nå er de borte vekk? Hallo? Hvor er du? Du som liker søte katter som gjør rare ting? Du som liker folk som trikser med fotball? Kom tilbake! Jeg kan finne mer du kan se på her? Men barna har lurt Algo. De fant ut at det var bedre å gjøre noe annet. Noen ville heller lese bok. Noen ville ut å leke sammen. Noen holder på med gjemsel, noen bygger tårn, noen tegner og noen perler. Det er jo MASSE annet det går an å gjøre på! Bruk resten av tiden til å la ungene lage en idebank for ting å gjøre: • Når en er alene • Når en er med familien • Når en er med en venn • Når en er mange • Når det er fint vær • Når det er innevær Og så videre.
	Og de gangene barn er på nett – hva er viktige regler å huske på da for å ha det trygt og godt der? Lag en egen plakat som oppsummering.